

ЕФЕКТИВНІСТЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Анотація – у роботі наведені аспекти підвищення ефективності самостійної роботи студентів.

Ключові слова – самостійна робота, мотивація, вимоги, ефективність.

Сучасні умови розвитку суспільства вимагають принципових змін організації освітнього процесу: скорочення аудиторного навантаження, заміни пасивного слухання лекцій зростанням частки самостійної роботи студентів (СРС). Таким чином, центр ваги переміщується з викладання на навчання як самостійну діяльність того, кого навчають.

На якість засвоєння знань впливає складність самого предмета, обумовлена високою складністю його понять, складністю математичного апарата. Слід відмітити і той факт, що у багатьох студентів недостатньо розвинені вміння самостійної роботи та належна навчальна мотивація через відсутність уяви про важливість математичних викладок у інженерних дисциплінах.

Одним з факторів, що лежать у основі успішної СРС, є наявність позитивної внутрішньої мотивації. Без усвідомлення потреби в придбанні знань, без бажання вчитися добитися ефективності навчальної діяльності важко. У зв'язку із цим слід надавати великого значення мотиваційному факторові самостійного вивчення тем відповідної дисципліни. Важливим стимулом пізнавального інтересу студентів до самостійної роботи є такий прагматичний мотив, як одержання високої оцінки на іспиті.

Дискусії навколо визначення пропорцій між аудиторними і поза аудиторними заняттями викликали пильну увагу до проблеми організації СРС як у цілому, так і у традиційних границях конкретних дисциплін.

Організація аудиторної і поза аудиторної самостійної роботи у процесі навчання, формування вмінь навчальної праці є основою для вузівської освіти і подальшого підвищення кваліфікації.

Саме у стінах вищого навчального закладу студенти повинні одержати підготовку до наступної самоосвіти, і саме самостійна робота служить засобом досягнення цієї мети.

Важливо підкреслити, що освітній процес у навчальному закладі не зводиться до самоосвіти індивіда по власному розумінню, а є систематичною, керованою досвідченим викладачем самостійною діяльністю того, якого навчають, і яка стає домінантною, особливо у сучасних умовах переходу до багатоступінчастої підготовки фахівців вищої освіти.

Залежно від місця і часу проведення самостійної роботи, характеру керівництва нею з боку викладача та способу контролю над її результатами виділяють СРС під час основних аудиторних занять (лекцій, семінарів, лабораторних робіт); поза аудиторну СРС при виконанні домашніх завдань навчального і творчого характеру.

Самостійність перерахованих вище видів робіт досить умовна, і в реальному освітньому процесі ці види постійно перетинаються один з одним.

У зв'язку з реформуванням системи вищої професійної освіти акцентуємо увагу на наступних проблемах, що виникають при організації СРС.

Необхідно переробити відповідно до чинних освітніх нормативів спеціальну учбово-методичну літературу, конспекти лекцій, збірники завдань та інші традиційні матеріали, їх електронні версії.

Відсутність чітко обґрунтованих і регламентованих нормативів по визначенню обсягів поза аудиторної самостійної роботи для викладача і для студентів, календарного планування ходу і контролю виконання СРС, а також обмежений бюджет часу студента.

Організація самостійної роботи передбачає повну або ж часткову перебудову традиційних форм навчальних занять, складну технологію організації контролю, ретельний відбір і визначення етапів, а також розробку індивідуальних форм контролю самостійної діяльності студентів.

Значне підвищення вимог до забезпеченості кожного навчального підрозділу комп'ютерною та розмножувальною технікою, доступною як для викладачів, так і для студентів.

На даний час поки що не приділяється потрібної уваги врахування психологічних умов організації самостійної роботи, які безпосередньо впливають на формування стійкого інтересу до вибраної професії і системи методів оволодіння її особливостями, які, насамперед, залежать від наступних параметрів:

- взаємини між викладачами і учнями у освітньому процесі, можливість вільного спілкування студентів між собою та з викладачем;
- рівень складності (збалансованість) завдань для самостійної роботи;
- посилення консультативно-методичної ролі викладача;
- участь студентів у формуванні складу майбутньої професії.

Важливе місце у системі СРС займає її індивідуалізація, яка проявляється у збільшенні питомої ваги інтенсивної роботи з більш підготовленими студентами, розподілі завдань на обов'язкові і творчі, регулярності консультацій, вичерпному і своєчасному інформуванні про тематичний зміст самостійної роботи.

Ефективності СРС сприяє попередня підготовка викладачем завдань-інструкцій, що направляють пізнавальну діяльність тих, яких навчають,. Для того щоб додати роботі свідомий, творчий характер, доцільно пропонувати студентам проблемно-орієнтовані завдання, які сприяли б формуванню навичок самостійного аналізу. Такими завданнями залежно від характеру матеріалу можуть бути наступні: „дати критичну оцінку“, „підготувати анотацію“, „привести аргументи за і проти“, „схематично відобразити вивчений матеріал“ і т. д.

Важливо ознайомити студентів з різними періодичними науковими виданнями і раціональними прийомами користування ними, повідомити елементарні відомості по лексикології, граматиці, лінгвістиці тексту. Для якісної поза аудиторної СРС слід використовувати можливості Інтернет-Ресурсів і навчитись ефективним прийомам роботи з ними.

Yalpacik V.F, Budenko S.F.

THE EFFECTIVENESS OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS

Summary - the paper describes the aspects of increasing the efficiency of independent work of students.

Keywords - independent work ,motivation, requirements, efficiency.